

Miklavž Komelj

LILA INTENZIV

farsa

OSEBE

Janez

Jadranka

Lejla

Dagmar

Lidija

Lojze, frančiškan

Prikazen Aishila

Vili

Janezova mama

Mimoidoči, med njimi pripadniki gibanja Hare Krišna

Prizorišče je telovadnica neke ljubljanske osnovne šole.

PRVI PRIZOR

Janez, Jadranka, Lejla, Dagmar

JANEZ: Učitelj telovadbe sem. Zakaj?

Zaradi telovadnice.

(Nastopijo Jadranka, Lejla in Dagmar, ki je preoblečen v žensko in nese sintesizer.)

Sedaj

se že začnema. Prosim za pozornost.

Umetnik sem. Ustvarjam Oresteio.

JADRANKA: Aishil... V srednji šoli smo se učili.

A Oresteie nismo omenili.

In tudi v šolski knjižnici je ni,

v Mestni pa je izposojena.

Si res prepričan, da je to tako

slaven komad, da bomo z njim uspeli?

JANEZ: Prepričan. Absolutno. Cankarjev dom nam ne uide. Imeli bomo fest v Cankarju.

JADRANKA: Cankarjev dom je v krizi.

O tem se govori po vsej Ljubljani.

Učenci me sprašujejo: Gospa

tovarišica, kaj vi mislite,

kdo neki bo izbran? Prijavilo

se je, kot je vsem znano, nekaj sto

ljudi. Kdo bo postal novi direktor?

Zaenkrat je vse strogo anonimno.

DAGMAR: Zdaj se šušlja o neki novinarki

s kulturne strani Slovenca ali Dela.

JANEZ: Tudi prijavljenci še nič ne vejo.

Na delo zdaj! Začnimo z Oresteio!

Lejla, prinesi drog! Jadranka, ti

tudi prinesi drog! Tovariš Dagmar,

i vi ga prinesite. To je scena.

Koliko drogov? Trije. In zakaj?

Komad, ki ga igramo, je trilogija.

Tukaj umetnost. Jadranka, pozabi

vso teorijo igre, ki jo učiš

pri dramskem krožku! Mi gremo v globino.

Mi gremo v novo dobo. Zgodba treh žensk,

ki hočejo ubiti Klitaimnestro.

Simbol za mit, za bit — —

JADRANKA: Kaj je to?

JANEZ: Pojdi v rit!

Astralni ritual! Kozmokineza

teatra, ki bo kozmična odveza.

Počepe delaj, Jadranka! Počepe!

Prinesel sem nam tole knjigico

za informacijo: Eshilove

tragedije. Preveo Koloman Rac.

U Zagrebu, tisoč devetsto osemnajst.

Kupil sem jo za dvesto tolarjev

v Trubarjevem antikvariatu.

LEJLA: Seveda, ti si to lahko privoščiš.

JANEZ: Še dosti več si bomo lahko privoščili,

ko bomo v Cankarjevem domu nastopili.

O Lejla, bodi vendar bolj spoštljiva!

Drugje se lahko vse pogovoriva,

a tu si učenka, jaz pa sem učitelj!

JADRANKA: Priznam, da mi je skrajno neprijetno

nastopati s to smrklo — jaz, ki sem

hodila na faks in ki sem ji dala cvek
iz materinščine, ki sem bila
v sedmem razredu, ki ga ta prekleta
smrklja ponavlja, odlična – in v osmem tudi...

LEJLA: Ste ljubosumni?

JADRANKA: Ti si ljubosumna!

In to upravičeno –

JANEZ: Daj gmah! Vi me

uničujete! Tukaj umetnost! Tukaj
umetnost! Štekate? Umetnost! Lejla
nastopa z nami samo iz estetskih
razlogov – kaj pa morem, če je lepa!
Elektra mora biti kot električna.

DAGMAR: Ajde, ajde! Začnimo z Oresteio!

JANEZ: Najprej je treba napisati tekst.

Kanaliziral nam bom Aishila.

*(Odpre kovček. Iz njega vzame lobanjo, ki služi za svečnik.
Jadranka in Lejla krikneta. Janez prižge svečo, položi zraven
indijske dišeče palčke in ugasne vse luči.)*

JANEZ: *(skrivnostno)*: Vklomite sintesajzer, Dagmar.

JADRANKA: Kaj

si rekel, da boš delal, Janez?

JANEZ *(iz kovčka privleče sliko Šrila Prabhupada in jo postavi zraven
lobanje)*: Kanaliziral nam bom Aishila.

JADRANKA: Kako to misliš, Janez?

JANEZ: Boš videla.

Probajte iti vsi v alfo. Tovariš Dagmar,
pričnite z muziko za sedmo čakro.

DAGMAR: Kako to mislite, tovariš Janez?

JANEZ: Posnemajte muziko s tistega CD-ja,

ki ga posodim vaši gospe soprogi,
kadar je v stresni situaciji.

Tisto je muzika, ki spuca čakre.

(Dagmar igra na sintesizer.)

JANEZ *(zelo naglas in ekspresivno)*: Pucaj! Pucaj!

(Zunaj počí strel.)

PRIPADNIK SNS *(off)*: Tukaj Slovenska nacionalna stranka!

Kdo si drzne govoriti v svinjskem jeziku?

DAGMAR: O Janez! Vi nas ugonabljate!

JANEZ: Baraba! Zapacal mi je vrhnjo čakro.

(Dagmarju)

Zdaj je še bolj potrebna pucanja.

DAGMAR: Bogovi! Kaj naj naredim?

JANEZ: Igraj

naprej!

DAGMAR (*igra naprej in šepeta*): Že puca... že puca... puca...
Puca...

JANEZ: Ne puca. Vse je zapacano.

Ne igraš prav. Ti nisi v alfi. Pojdi
v alfo!

(*Iz kovčka vzame kartonasto piramido in si jo postavi na teme.*)

Aleluja! Aleluja!

LEJLA (*v ekstazi*): Janez! Bojim se, da kanaliziram!

Prihaja...! Prihaja – Aishil!

DAGMAR (*neha igrati*): Groza!

JANEZ: Mir!

Tako ne bo šlo. Jaz kanaliziram
in prosim za pozornost. Tukaj umetnost!

Kanalizacija je resna reč.

Igrajte, tovariš Dagmar...

(*Dagmar igra.*)

JANEZ: Jasno... Jasno...

Se že odpira... Se že prečiščuje...

Šri Karitamrita me navdihuje...

Seveda! Le kako bi neki mogel

spucati vrhnjo čakro, ne da bi

prižgal indijske palčke? Tukaj so.

Naštimal sem jih, a sem jih pozabil

prižgati.

(*Prižge palčke.*)

JADRANKA (*v ekstazi*): Janez! Jaz kanaliziram!

Tukaj umetnost! Jaz kanaliziram

umetnost! Janez! Janez!

JANEZ: Molči, ženska!

LEJLA (*v ekstazi*): Prihaja! Prihaja!

DRUGI PRIZOR

Skozi okno pride Lidija. V eni roki ima nihalo, v drugi vijolično torbico.

LIDIJA (*prižge luči*): Jaz sem Lidija.

Dokončen obračun z duhovnostjo.

Denar leži na cesti!

Uživajte v seksu!

Šla sem po cesti. Kot že tisoč let

sem bila v čakri rdečih vrtnic. Zdaj

pa me potegne v sedmo čakro. Prvi hip

pomislim, da sem dobila menstruacijo.

Tako močno je bilo. Iz torbice vzamem nihalo,

ki me je sem pripeljalo.
O Mati božja! Vse vijolično!
Ta čakra je vijolična! Mar res
ne vidite? Vse je vijolično!
Kupila bom vijoličaste rjuhe.

(Janezu)

Kako ti je ime?

JANEZ: Janez.

LIDIJA: O Janez! Ti si moj kozmični partner!

Iskala sva se petindvajset tisoč let.
Nihalo se vrti s hitrostjo ladijskega vijaka.
Kupila bom vijolično pižamo –
za tebe. Jaz spim naga.

JANEZ: Gospa...

LIDIJA (*gleda svojo torbico*): Taška!

Solze mi grejo v oči. Tako močno je.
Kupila sem vijoličasto taško!
Pred tremi dnevi... Nisem vedela,
zakaj... Ja... Neka prijateljica
od moje prijateljice je nekoč
naenkrat kupila rdeč plašč, torbico, kiklo, čevlje,
vse – ni vedela, zakaj – začela se je
oblačiti rdeče – prej pa nikdar – in potem
je imela doma požar. Doma imam
knjigo o sinhronicitetu. Jung.
Jung mi je ogromno, ogromno pomagal,
da sem se našla. Da zdaj vem, kaj hočem.
Spomini, sanje, misli. Od Junga. Ko sem kupila
to knjigo, sem bila v krizi. Ta knjiga mi je
ogromno pomagala. Si bral to knjigo?

JANEZ: Imam jo doma.

LIDIJA: Tam piše:

Začuden sem sam nad seboj, razočaran, zadovoljen.
Sem otožen, potr, navdušen.
Vse to sem in ne morem povzeti, kaj je vse to skupaj.
Nemogoče mi je ugotoviti
kakšno vrednoto ali nevrednoto, nimam nobene sodbe
o sebi in svojem življenju. Zame ni nič gotovo.
Nimam nobenega dokončnega prepričanja –
pravzaprav o ničemer.
Vem le, da sem se rodil in da bivam...
To piše na naslovnici. Prebrala
sem vsak dan trikrat. Zraven sem jokala.
Knjige nisem odprla: nisem hotela
priti pod vpliv. Zato sem jo zažgala.

Prvi hip me je ta knjiga prizadela.

Ogromno sem pre jokala.

A res mi je ogromno, ogromno dala.

LEJLA: Si kakšno knjigo tudi napisala?

Si ti mogoče tista Lidija, ki ...

LIDIJA (*skrivnostno*): Jaz pišem pesmi.

(Janezu)

O ... O ... Zdaj čutim ... Čutim ... Vem, zakaj sem napisala tisto pesem ... Naslov je Zate.

Pred tremi dnevi sem jo napisala – mislila sem, da je posvečena nekemu drugemu – motila sem se – posvečena je Tebi.

Ponoči sem jo napisala. V solzah.

(Iz torbice vzame list s pesmijo in ga da Janezu.)

Na.

(Janez začne brati pesem. Lidija se vrže na tla in v ekstazi skrajno ekspresivno in zelo počasi govori odlomke svoje pesmi.)

Si neskončen, blag,

da drhtim ob misli nate ...

da drhtim ob misli nate ...

da drhtim ob misli nate ...

Si neskončen, blag,

da drhtim ob misli nate ...

JANEZ (*bere*): ... Večnost se preliva kakor morje vate.

To si ti, ki te dosanjat – nisem mogla.

LIDIJA (*strahotno ekspresivno*): To si ti ... ki te dosanjat ... nisem mogla ...

JANEZ (*bere*): Zdaj si ob meni.

Rož vence polagaš

med noge mi ...

V meni si

od vekomaj,

čakala bom,

da pride zate

najin maj.

(Pogleda Lidijo, ki napol kleči, napol leži na tleh – glavo ima obrnjeno k tlem in videti je napol nezavestna. Čez nekaj časa se skloni k njej in jo potrepja.)

JANEZ: A! To ste vi napisala?

LIDIJA (*se mu zazre v oči*): Čakala bom,

da pride zate

najin maj.

Ta pesem je Zate. Tebi je posvečena.

In tudi če bo kdaj objavljena,

bo posvečena tebi. Napisala
sem: ...ti, ki te dosanjat – nisem mogla ...
O vonj indijskih palčk, omamljaš me!
Vroče mi je. Ne morem več zdržati!
Jaz močno čutim. Jaz sem močno ženska.

JANEZ: Gospa, oprostite, toda ... mi ...

LIDIJA: Gospa!

Tako si nežen in tako si vzvišen!
Svojo gospo me imenuješ – o
gospod moj – Janez, Janez, to si ti,
ki te dosanjat nisem mogla. Glej,
daljni svetovi se odpirajo,
skoz sedmo čakro vame prodirajo.
Vse je vijolično. O, jaz, neumnica,
sem mislila, da je lahko ljubezen
le rdeča. Zdaj pa vse vijolično!
Vijoličen veter. Vijolične veje. Čakrica
je vzburljena. Malo jo pomasiraj.

JADRANKA: Prokleta cipa!

LIDIJA: Ne, jaz nisem cipa.

Svetnica in zvodnica sem, a cipa,
cipa nikdār.

JANEZ: Za Oresteio gre!

Gospa, za Oresteio. Za umetnost.
Zakaj sem postal učitelj telovadbe?
Zaradi telovadnice. – Da bi
imel pripraven prostor, ki bi v njem
ustvarjal svoj teater. Zdaj ga ustvarjam.
Fortuna je bila naklonjena –
ustvaril sem si tudi igralski ansambel.
Prva se mi je vdala Jadranka –
izkušena je, vodi dramski krožek,
drugače pa uči slovenščino
in jezik, ki je v rabi južno od Kolpe.
Pristopil je tovariš Dagmar, hišnik.
In Lejla, učenka, ki je več razredov
ponavljala po prav posebni božji
Previdnosti, ki jo je zadržala
na šoli, da bo glavno vlogo igrala.
Za Dagmarja sem mislil, da bo Orest,
Aigist in Agamemnon, ker je edini
moški v ansamblu. Ampak hotel je
na vsak način igrati žensko vlogo.
Zdaj moram vse na novo napisati,
čeprav je komad super. To je težko

- in odgovorno delo. Vendar bi se ga lotil tudi, če Dagmar ne bi kompliciral, ker gre za to, kako bi ta tekst Aishil napisal danes. Zato nas ne motite!
- LIDIJA: Sem kar slutila, da bova hodila tudi v teater! Midva sva res eno. Trikrat sem se peljala v Maribor na Božansko. Si jo videl tudi ti?
- JANEZ: Jaz delam svoj teater.
- LIDIJA: Škoda! Škoda!
- Res – škoda, da je nisi videl. Jaz sem jo.
- JANEZ: In kako je bilo?
- LIDIJA: Ne vem.
- Veš, o tem ni mogoče govoriti. Ampak življenje ni samo teater. Je še kaj drugega, veš...
- JANEZ: Kaj na primer?
- LIDIJA: Duhovnost. To se pravi – tisto najbolj ta pravo...
- JADRANKA: O prasica!
- LEJLA: Tovarišica!
- Kako se pa izražate?
- JADRANKA: Gospa tovarišica! Mar sva skupaj pasli krave?
- JANEZ: Zmešalo se mi bo!
- DAGMAR: Bogovi!
- LIDIJA: Ne skrbi, kozmični moj partner! Znam se obvladati in premagovati. Vem, kaj se kje spodobi in kaj ne. Ne bova pred ljudmi. Čakala bom do konca tega vašega sestanka, čeprav mi je enako težko kot tebi. Zdržala bom. Zato sem napisala: Čakala bom, da pride zate najin maj.
- JANEZ: Gospa!
- Vas lahko vprašam, kaj ste pravzaprav vi po poklicu?
- LIDIJA: Univerzitetni profesor. Na Duhovni univerzi. Vodim pa tudi več delavnic: rebirthing, rebirthing na barve, holistični rebirthing, intenziv prosvetljenja, lila intenziv...

Lila! Tri dni nazaj sem ga začela voditi...! – Kaj še vodim? Individualni rebirthing, pa Delavnico življenja. Meditacijski weekend z Lidijo, Delavnico nesmrtnosti, Tečaj absolutne resnice... Skoraj bi pozabila na Tečaj kreativnega partnerstva. Tako si lila! (Janez molči.)

LIDIJA: Lila! Saj to je kakor Lidija!

Li-dija... Li-la...

LEJLA: Ampak a ni Lejla še bolj podobno?

LIDIJA: Kdo, kdo, kdo je Lejla?

Jaz nisem rekla Lejla. Rekla sem lila.

Lila kot Lidija. Kot libido.

JANEZ: Bil sem član Društva psihotronikov, pa sem izstopil.

LIDIJA: Jaz pa nikdar nisem

pripadala nobenemu društvu. Sama

sem šla skozi življenja zmede, sama

in neodvisna, pod nikogaršnjim

vplivom. Psihotronike poznam.

Bila sem na par njihovih večerih,

ampak z distanco, ki je prepotrebna.

Jaz ne prenesem institucij in

organizacij. Jaz komuniciram

direktno s Kristusom.

DAGMAR: Ubogi Kristus!

LIDIJA: A nisem ne krščanka ne budistka.

Jaz sem v čakri rdečih vrtnic... Ne,

nič več, nič več, nič več! Zdaj sem v čakri

vijoličnega ljubljenja! Pejd z mano!

Najvišje, kar obstaja, ti bo dano!

JANEZ: Jaz imam delo.

LIDIJA: Narediva otroka!

JANEZ: Dajte no mir!

LIDIJA: Gospod! Odpusti mi,

če sem bila pregroba in predirektna.

A nisem te hotela prizadeti.

(Iz torbice vzame papirnat robček in si z njim vpija solze, ki ji tečejo iz oči.)

Res te nisem hotela prizadeti.

Tako si lila, moj vijoliček!

Lila kot Lidija. Kot lilija!

Moj lilček!

JANEZ: No, nikar ne jokajte!

LIDIJA: Moj mali lulček! Bodi moj moj moj!

JANEZ: Okej. Velja. Ampak samo za eno noč!

LIDIJA: Kaj? Ti bi me rad zapustil?

JANEZ: Ne,

le hecal sem se, veste.

LIDIJA: O, vem.

Še marsikaj vem. Veliko več vem o tebi, kot si moreš misliti.

Že dva dni te opazujem. Ja, odkar sem te zagledala v trnovski cerkvi.

Nedelja. Konec maše. Jaz ne hodim k maši – nikdar nisem hodila, o tem

sem si bila vedno na jasnem. Ampak rada stopim v cerkev takrat, ko ni ljudi,

da si v tišini v meditaciji

nabiram pozitivno energijo

kakor čebela med. Tedaj si ti

stopil iz ene lesene hiškice,

ki je na njej pisalo Župnik. Najprej

sem se ustrašila, da si res župnik.

Potem sem te še večkrat videla.

Na cesti, v Nami in tako naprej.

Vem, ti me nisi opazil. Ti se čudiš.

Divjala sem okoli brez miru.

Brzela po mestnih ulicah –

in zmeraj spet sem te zagledala!

Spoznajte, da naključij ni! Vesolju

vlada božanski Um Ljubezni. Obstajajo

magnetne silnice, ki vlečejo

skupaj ljudi, ki naj se najdejo.

Dvesto petdeset stoletij sva se iskala.

Nekaj imam za tebe. Ti bom dala.

JANEZ (*nejevoljno*): Gospa, kaj naj vam rečem...?

LIDIJA: Ljubim te.

JANEZ: Pojdite v rit!

LIDIJA: Ti me ne ljubiš več!

Zmotila sem se v tebi, težek astral

je danes. Žal mi je zate, Janez.

Nerazsvetljeni, zaslepljeni stvor,

ujet v materialnost in astral,

veliko rojstev te še čaka, preden

boš našel svojo dušo dvojčico.

To nisem jaz. Bridko sem se zmotila!

V samotni postelji bom solze lila.

Vso srečo ti želim.

JANEZ: Zbogom, gospa.

Zdaj bomo imeli mir. Kanaliziral
bom Aishila.

LIDIJA: Kaj? Ti kanaliziraš?

JANEZ: Tak kaos si ustvarila, da bo
šlo zdaj zelo zelo zelo težko.

LIDIJA: Smem biti zraven? Koga kanaliziraš?

JANEZ: Aishila.

LIDIJA: Kdo je to?

JANEZ: Grški dramatik.

Igrali bomo njegovo Oresteio
in on nam mora napisati tekst,
kakor bi ga napisal danes. Naš
teater bo dogodek za vesolje.
Začenja se v tej telovadnici,
a nekega dne bomo imeli fest,
kot ga je imel nedavno Betontanc,
v Cankarjevem domu.

LIDIJA: Ta je v krizi.

Kdo neki bo izbran? Kdo bo direktor?
Menda se bodo odločili jutri.

JANEZ: Nimamo še koncepta, ampak stvar
je nora. Zgodba treh nesrečnih žensk,
ki hočejo ubiti Klitaimnestro
in je ne ubijejo, ker Klitaimnestre
sploh ni. Kakšen simbol za mit, za bit...!

DAGMAR: Čeprav le hišnik, sem nastanku zgodbe
botroval jaz. Še več: imenovati
bi se smel nje duhovnega očeta.
Če ne bi bilo mene, bi bili
ženski le dve. Tako pa smo zdaj tri.

LIDIJA: Triada teži k tetradi. O tem je pisal
že Jung. Naj bom četrti!

DAGMAR: Nemogoče.

Jaz branim svoje avtorske pravice.

LIDIJA: Lahko sem tista Klita... Klitaimnestra,
če hočete.

JANEZ: Ne bo šlo. Klitaimnestre

sploh ni. In ravno to je bistvo igre.

Poglej: ti trije drogi bodo scena.

Plus luč. Efekti kot pri Kralju Learu,

ko nam bo dano imeti fest. Za zdaj

imamo pač le droge. Trije so.

Igra je trilogija, ženske so tri ...

LIDIJA (*prešteje Jadranko, Lejlo in sebe*):

Ena, dve, tri – ja, prav imaš.

In koga igra potem tovariš Dagmar?

DAGMAR: Nekoč, v boljših časih, so v teatru moški igrali ženske.

LIDIJA: To pa bo

ženski teater. – Janez, dobro si se spomnil. Zdaj je čas, ko bo na svetu zopet vzpostavljena božanska harmonija med moškim in ženskim kozmičnim principom. Zdaj smo priča prevladi moškega principa – in to je vir gorja, zato so vojne in slabo vreme. Ženski kozmični princip pa bo naredil red. O, svet je narejen iz trše in mehkejši strani; mehkejša je dosti bolj mehka.

Prihaja čas Boginje. V Hrastovljah je zanimiva freska: prikazuje Boginjo. No, začnimo že, začnimo!

JANEZ: Zelo me spravljate ob živce, vendar

mi glas razuma govori, da bo morda najbolje, da kar potrpi.

Dobro, dovolim vam prisostvovanje pri tej kanalizaciji. Morda

bi se pa našla kakšna flôgica tudi za vas. Ker – kakorkoli že,

vi ste avtoriteta na področju duhovnosti. In to zdaj potrebujem.

Mogoče so vas angeli poslali, da boste ljubезnivo pomagali.

Igrajte, Dagmar!

(*Dagmar začne igrati. Janez ugasne luči.*)

Zdaj stopite v alfo!

LIDIJA: Ne bo šlo! Avre nimaš počesane!

(*Iz torbice vzame glavnik in mu počese avro.*)

Takole.

JANEZ: Hvala vam! Pozabil sem

jo počesati. In zato pač nisem

LIDIJA (*v ekstazi*): O! O! O!

(*Začne divje plesati in vzdihovati.*)

Ne! Za vračilo ti iz živih udov –

posrkam rdečo kri,
iz tebe nasitim se

s pitjem nepitnim...

JANEZ: Stop! Vi kanalizirate

Sovretov prevod!

LIDIJA: A kdo spreúme

drzno tveganje človeka,

kdo neugnano slo žená,

ljudem na zemlji

vsega hudega zacimek?

Saj celo žarino

pojavi živadi

prekosi ti ženska

s pohote grešnim ognjem.

Kdor se ne ziblje...

JANEZ: Stop!

LEJLA (v ekstazi): Kanaliziram!

Pastir je zredil na domu

si levje mače, še neoddojeno,

hlepeče po matere mleku.

JADRANKA (v ekstazi): Ko levček sčasom doraste...

LEJLA: Mladič je na pragu življenja...

DAGMAR (v ekstazi): Odsotnost mož je ženam muka, sinko...

JADRANKA: ... udari na dan narava mu staršev.

JANEZ: Stop!

LEJLA: ... bil krotek, otrokom ljub.

DAGMAR: Kaj res me hočeš umoriti, sin?

JADRANKA: ... v plačilo rednikom pripravi

mesarski pokol med ovčami...

LEJLA: ... veselje tudi starinam.

Polegal mu rad je v naročju

ko dete novorojeno...

LIDIJA: Tako zdaj ravna jo

novejši bogovi,

njih vlada nasilna

zatira pravico!

LEJLA: ... in gledal svetlo mu na róko

pa z repkom mahljaje oznanjal

stisko v želodcu.

DAGMAR: Joj, ti si zmaj, ki v snu sem ga rodila!

JANEZ: Stop! Stop! Stop!

To je Sovretov prevod!

Bog se usmili! Nihče me ne poslušaj!

JADRANKA: Tako tudi ona prišla je v Trojo

kot smehljaj, bi dejal, morjá v tišini...

Miklavž Komelj

LILA INTENZIV

farsa
Nadaljevanje in konec

TRETJI PRIZOR

Nastopi Lojze v frančiškanski kuti.

LOJZE (se pokriža): Apage, Satanas!

(Posveti z baterijo Janezu v oči, potem pa prižge luči. Vsi obstojijo kot okamneli.)

Kaj je zdaj to?

(ob pogledu na Lejlo)

Lejla! Sem slutil, da si satanistka!

LEJLA: Ni res, brat Lojze!

LOJZE: Ne delaš domačih nalog

iz verouka, prepogosto kolneš,

za vratom nosiš narobe obrnjen križ...

LEJLA: Nikar, brat Lojze, nikar! Vedi: jaz sem

kristjanka – tega mi ne moreš vzeti!

LOJZE: Slišal sem glas, ki je klical Satana.

Klicali ste hudiča.

JANEZ: In takoj

si se odzval. –

LOJZE: Klicali ste hudiča!

LEJLA: Pomiri se, brat Lojze, tukaj sem

pri dramskem krožku.

JANEZ: To ni dramski krožek.

To je univerzalno gledališče,

ki si v Cankarjev dom pot išče.

LOJZE: Cankarjev dom... Kdo neki bo direktor...?

JADRANKA: Ali direktorica...

LOJZE: Mar se jim

ne zdi, da zdaj že zavlčujejo?

Jaz se nisem prijavil. Ampak me

vseglih prav firbec martra.

(Opazi sintesajzer in se čisto razneži.)

Sintesajzer!

- Ah, ni mogoče, da bi satanisti
pri svojih črnih mašah uporabljali
ta plemeniti inštrument...
- LEJLA: Ne seri,
brat Lojze. Saj pa vidiš, da mi nismo
nobeni satanisti.
- LOJZE: Vaša stvar.
(*Iz žepa v kuti potegne ključce.*)
Prišel sem prevzet šolo. Prosimo
za razumevanje. Država je sklenila.
- LIDIJA (*kot zamaknjena*): Odkleni me, ključavnico, o ključ!
- JANEZ: Kaj je sklenila?
- LOJZE: Da pojdite ven.
- JANEZ: Jaz sem tukaj učitelj!
- LOJZE: Jasno, vi
prosvetni delavci še nič ne veste...
Ta šola je zdaj tudi de facto in de iure naša.
- JANEZ: Čigava?
- LOJZE: Last svete matere Cerkve.
Država nam jo je vrnila.
- JANEZ: Kaj?
Ste nori? Nikdar ni bila cerkvena!
Sezidali so jo s samoprispevkom!
- LOJZE: Saj! In po novi odločitvi vlade
se vsi objekti, ki so jih zgradili
s samoprispevkom, vrnejo Cerkvi. Zadnji
popis prebivalstva je lepo pokazal,
da je Slovenija katoliška.
Samoprispevke smo prispevali
predvsem katoličani, saj nas je
tri četrtine vsega prebivalstva.
Ne iz pohlepa, ampak iz občutka
dolžnosti do ljudi in demokracije
je sveta Cerkev morala prositi,
da se ji ti objekti vrnejo.
Država je pravično razsodila
in s tem prečudovito potrdila
enakopravnost svojih državljanov –
tudi dotlej odrivanih katoličanov.
- JANEZ: Jaz ne vem nič o tem!
- LOJZE: Seveda ne!
Če bi ljudje to vedeli vnaprej,
bi se pobunili. Tako pa bo
objavljeno šele čez kakšno uro,
ko bomo vse objekte že zasedli.

Imamo potrdila, ključce, vse.

V imenu ljudstva: odstranite se.

JANEZ: Si prišel sam zasest to šolo?

LOJZE: Sam.

JANEZ: Potem se pa malo pogovorimo,
nikamor se ti ne mudi.

LOJZE: Pištolo imam!

LEJLA: Vau! Macho!

JANEZ: Nočem ti nič žalega.

Zaradi mene se lahko vi greste,

kar hočete, zanima me samo ...

DAGMAR: Lahko malo prekinem? Jaz sem hišnik,

prva oseba, kar zadeva ključce

te šole. Na tej funkciji sem že

trideset let, gospoda, trideset let!

In vi, menišič, ste tako rekoč

vdrlri v mojo hišo! In nihče

me ni obvestil! To je božji rop!

LOJZE: Ne se razburjati, gospa. Lahko

boste opravljali službo še naprej –

če ste aktivna kristjanka, to se pravi,

če redno hodite k nedeljski maši

in k zakramentom in po možnosti

še k verouku za odrasle

in če ste članica Marijine legije.

DAGMAR: Gospod, jaz grem rad v cerkev.

Pa ne zato, ker bi mislil, da moram,

ampak iz notranje potrebe. Bil

sem vzgojen v krščanskem duhu – v njem

sem vzgojil tudi svoje otroke – in to v času,

ko to res ni bilo lahko. – Ne vem,

zakaj, a v zadnjem času imam

probleme z dihanjem. Ko stopim v cerkev,

ne morem dihati. Ne vem, zakaj.

Zato ne hodim tja vsak dan. A kadar

grem, je to res iz notranje potrebe.

Ampak to, kar se greste zdaj, je svinjarija!

LOJZE: Kako si zaslepljeno, božje ljudstvo!

Huduješ se na Cerkev in ne veš,

da ona s tem, ko jemlje, sploh ne jemlje.

Vse, kar ti vzame, ti s tem podari.

Cerkev si ti. Cerkev niso le papež

in škofje in duhovniki. Ne, Cerkev

sem jaz, si ti, smo vsi. Smo vsi, ki smo

prejeli s krstno vodo božjo luč.

LIDIJA: Brat Lojze! Ti si moj kozmični partner!

LOJZE: Kaj pravite?

JANEZ: Tukaj umetnost. Amen.

Mi tle ustvarjamo teater, štekaš?

Mi delamo Oresteio. Le zato

sem šel učiti. Jaz nisem odgovoren

za kretenije Cerkve in države,

zato je zame bistveno le to,

da bom lahko nadaljeval. Razumeš?

LOJZE: Seveda boste lahko nadaljevali.

Kjerkoli. Si boste že našli prostor. –

(tiho in otožno)

Blagor vam, ki ste prosti in imate

kljub temu sintesajzer! Vam so vse

poti odprte.

JANEZ: Ti nas zabjavaš!

Bi rad občutil mojo pest?

LOJZE: Ne tréb!

JANEZ: Ta glas ... Ne le govorna melodija,

ki mi izdaja, da si tudi ti

Dolenjec – tudi glas mi ni neznan.

Tudi obraz mi ni neznan. Od kod

te že poznam?

LOJZE: Isto vprašanje se

poraja v meni. Ali nisi iz

Mokronoga?

JANEZ: Sem.

LOJZE: Ja! V osmem razredu

sva bila skupaj na duhovnih vajah.

JANEZ: O Lojze! To si ti? Kako si zrasel!

Bilo je na Štajerskem in midva

sva bila edina Dolenjca. Pater,

voditelj duhovnih vaj, te je nekaj kregal,

ker si nagajal. Rekel je, da bo

obvestil tvoje starše. Ti pa si

rekel z enakim glasom kakor zdaj:

Ne tréb! – Otroci so planili v smeh

zaradi dialektá.

LOJZE: Ti pa si

ponosno vstal, rekoč: Ne tréb se smejat!

Nismo pred Bogom vsi ljudje enaki?

Apostol Pavel je v pismu Kološanom

napisal, da ni v Kristusu ne Juda

ne Grka. Vi pa se posmehujete

nekomu le zato, ker je moj rojak!

Ni Jud, ni Grk – Dolenjec je. Še več:
človek je.

JANEZ: Lojze! Lojze!

LOJZE: Vsi so jokali.

JANEZ: Sklenila sva večno prijateljstvo...

In zdaj mi ti prihajaš vzet moj prostor
pod soncem, mojo telovadnico,
ki v njej nastaja moj teater. Lojze!
Bi rad umoril mojo Oresteio,
ki se še ni rodila? To bi bil
abortus.

LOJZE: Groza!

JANEZ (grozeče): To bi bil abortus!

LOJZE: Kaj naj storim? Sprašujem svojo vest
in moja vest ne ve odgovora.

LIDIJA: Brat Lojze, pojdi z mano, popeljem te
na čudežno popotovanje po astralu.

Imela bova individualni
rebirthing kje v kakšnem samotnem gozdu.

(Iz torbice vzame kastanjete, pleše in poje.)

Si neskončen, blag,
da drhtim ob misli nate.

Večnost se preliva
kakor morje vate.

To si ti,

ki te dosanjat – nisem mogla.

Zdaj si ob meni.

Rož vence polagaš

med noge mi.

V meni si

od vekomaj,

čakala bom,

da pride zate

najin maj.

JADRANKA: Pohotna gos! Moj Bog! Kako se moreš
tako obnašati vpričo meniha?

LOJZE (Lidiji): Zaprezi, ljubica, razkošja vrance,
da v najin dom ljubezen se pripelje,
nocoj naj nama vrela strast postelje,
naj tvoja kri me vrže med pijance.

Da ti z zobmi razparam oblačila,
me pusti in ne brani se s poljubi,
naj sončne grudi moje čelo snubi,
saj veš, da boš kot greh ga v njih nosila.

Glej, zublje ust imava v bežni lásti,
samo ta hip brsteči sta telesi
pripravljeni na divji smeh propasti,

le to življenju moreva ukrasti.

Ne išči, kaj potem sla v naju vmesi,
ko pađeva pod njenimi kolesi!

LEJLA: Brat Lojze!

JADRANKA: Za pet Kristusovih ran!

JANEZ: Podpri nas, Lojze! Daj, zavzemi se

za moj projekt pri očetih frančiškanih!

Daj, stopi k provincialu, stopi k patru

Silvinu, stopi k škofu, stopi k nadškofu.

LOJZE: Pa misliš, da bi mene kdo poslušal?

Tu v telovadnici bo šolska kapela.

JANEZ: Upri se!

LOJZE: Kaj? Obrnem naj se proti

materi Cerkvi? Ne! Očisti me,

moj Bog in moj Gospod in moje vse!

Pomagaj, milosti naloži jarem,

brez tebe ni mi pomoči, Gospod,

kako naj sam Zvodniku glavo starem?

LIDIJA: Oh! L! L! Ja: Lojze kot Lidija.

LOJZE: Poberi se, peklenska zapeljivka!

Gorje! Kako mi kri po žilah plivka

(*Objame Lejlo.*)

O Lejla! Reši me pred to besnečo

pohotno žensko! Ampak tudi ti

si ženska... Vse se mi megli...

JADRANKA: Upri se!

se grešnemu poželenju krvi!

Ne bodi še ti grešnik, kot smo mi

navadni zemljani. Tvoj poklic je svet

in v nebeško gloriojo odet.

Greh pa je muka!

LOJZE: A ne smem se mu umakniti.

Z njim se moram boriti!

JANEZ: Bôri se!

Mar ni greh tudi to, da nekdo vzame

nekomu nekaj, kar je ves njegov

up? Mar ni greh, kar dela Cerkev z nami?

Mar ni dovolj že svete vere strup?

Že itak je norišnica naš čas.

Bori se z grehom! Bori se za naš!

LOJZE: Pa kaj ti je? Jaz sem uboga reva,

ki je nobeden ne upošteva. Baš
jih briga moja volja. Vse je drek.

LEJLA: Brat Lojze!

LOJZE: Oprostite grobemu

izrazu – izrečen je bil namerno

in mukoma – ker jaz ne govorim

tako – a tu je šlo za ekspresivno

rabo – tu je šlo za poudarek. Janez!

Nihče ne ve, kako trpim. A moram

trpeti. Sam sem se odločil. Vam ni treba:

Vi ste kot lilije na polju, kot

ptice pod nebom. A preveč sem rekel!

Molk naj zagrne mojo srčno bol.

JANEZ: Nikar! Govori, brat!

LOJZE: Govoril bom.

Rodil sem se v neki zakotni vasi

v revnih razmerah. Trinajsti otrok.

Večkrat smo bili lačni kakor siti.

A vendar je spomin na tiste dni

svetal kot sanje, kot vizija raja.

Sredi vasi je stala bela cerkvena.

In tam sem se zaljubil v muziko.

LIDIJA (poje): Lalalalala...

LOJZE: Orgel tam ni bilo, zato pa je

bil sintesajzer. Ves očaran sem

poslušal zvoke, ki so parali

ozračje s svojo neizrekljivo silo,

ali pa so se čisto tiho in nežno

kot vetrček poigrali z lasmi

cvetočih deklic, ki so bile v cerkvi.

Zaželel sem si, da bi smel igrati

na sintesajzer. Na cerkvenega.

Da bi mi ga kupili, niso mogli

doma niti pomisliti. Šel sem

h gospodu župniku, pal na kolena

in mu poljubljal noge. Vprašal je,

kaj hočem, jaz pa sem s tresočim se glasom

izdaval svojo najsvetejšo željo.

Župnik se je zelo začudil; zdelo

se mu je silno, silno nenavadno,

da kažem takšno vnemo. Rekel je,

da nima nič proti in da naj se vpišem

v kakšen tečaj – po možnosti v ljubljansko

orglarsko šolo. Rekel sem, da nimam

denarja, in sem se prav milo zjokal.

Župnik je videl, da je moja želja res vroča. Rekel je, da bo on plačal tečaj, če grem takoj po osnovni šoli k očetom frančiškanom. Bil je namreč prijatelj s frančiškanskim provincialom, ki mu je tožil, da jim primanjkuje novincev. Tako sem postal, kar sem. Opravil sem tečaj – a brez veselja. Igrati sem moral najprej na klavir, nato na orgle – ampak jaz sem hotel igrati na sintesajzer. Vstopil sem v red svetega Frančiška, hodil sem na versko srednjo šolo, zdaj pa hodim na Teološko fakulteto. Shit! Ker vejo, kaj je vzrok za moj poklic, mi ne pustijo igrati na sintesajzer.

LIDIJA: Izstopi!

LOJZE: Ne, pohotnica, narobe si razumela. Moja celica je moja sreča in zavetje pred viharji in pregrehami sveta. Da, srečen sem. Trpljenje je največji užitek in odpoved je največja vrednota.

LIDIJA: Joj, kako si poduhovljen!

JANEZ: Lojze, če nas podpreš, ti je ta naš sintesajzer na razpolago.

DAGMAR: Ne!

Ta sintesajzer je moj – jaz sem ga kupil za drag denar! In gnusne farške tace se ga ne bodo dotaknile!

JANEZ: Molči!

Od Lojzeta je vse odvisno! On nas lahko reši, nam zagotovi, da bomo smeli v tem prostoru še naprej ustvarjati...

LEJLA: Ne seri! Sam vam je povedal, da ga niko ne šljivi.

LOJZE: Lejla! Mar nisem tvoj veroučitelj? Lejla!

LIDIJA: Odkleni me, ključavnico skrivnosti, o ključ nebeški! Zate, zate sem rodila pesem! Lojze! To si ti, ki te dosanjat nisem mogla. Lojze! Čakala sem. Kar potegnilo me je

v to čakro, da bi našla tebe. Tebe!

Božanstvo je hotelo. To si ti,

ki te dosanjat nisem mogla! Lojze!

S to pesmijo se mi je uspelo izničiti

in povrniti še zadnje energije ljudem,

ki sem jim bila še kaj dolžna.

Mojstri so me namreč učili, da je vsaka karma,

tudi pozitivna, le karma in da je modro

čimprej vrniti vsako energijo –

ljudem, skupinam, naravi, angelskim bitjem ...

Zdaj nimam več z nikomer na tem planetu

nobene karme. Lojze, bodi moj!

O! Ta hip sem postala beli človek!

Ja to je Kristus! Bela harmonija!

Špricaj, bela vesoljska energija!

LOJZE: Mar tudi vi častite Kristusa?

LIDIJA: Kristus je moj učitelj. Vsak dan se

kaj malega pogovoriva. On me

uči tako, da mi pripoveduje

zgodbico o živalih in rastlinah,

ki jih lahko razume čisto vsak,

vsak, ki je v svojem srcu. Čudim se,

skoz kakšne vzorce se sicer prebija

njegova energija. Čudni vzorci

služenja, ja, pa odpovedovanja,

svetosti in ne vem še česa. Osli!

Večina knjig, ki naj bi jih pisali

njegovi kanali, je brezmejno daleč

od tega, kar ta bela energija

v resnici je. Čeravno je povsod.

Je v nas in je okoli nas. Je v naju.

Je bel metulj, ki leta naokoli,

čista studenčnica, otroška igra,

je kokosovo jedro, mavrica

in diamant in čiste srnine

oči, čisto srce, čisto srce

in usta, ki ne ranijo. Svežina

gozda, vonj bele vrtnice in nežnost,

toplina, harmonija in ljubezen.

Povsod je, kjer se srečajo rdeča,

modra in rumena barva v harmoniji.

Zemlja, Nebo in Zavest. Ali vseh sedem

barv, ki so nastale iz treh osnovnih.

Vse v harmoniji. Rdeča, oranžna, rumena,

zelená, modra, indigo in lila.

LOJZE: Božanska deva! Daj, da te spoštujem!

Daj, da še več tvoje modrosti čujem!

LIDIJA: Imela bova bele rjuhe, miško.

Beli človek je dobro organiziran,

posloven, prizemljen – se pravi rdeč –,

ima urejeno spolno življenje, ki v njem uživa,

se pravi, da je oranžen, je zavesten,

pazi na svoje telo, pazi na hrano,

ki jo zauživa, in dovolj se giblje,

– se pravi, da je rumen – čuti in ljubi

vse svoje bližnje, to je sočloveka,

rastline in živali, in je povezan

z njimi in pomaga vsakomur,

ki je potreben pomoči (zelen je),

njegov izraz je zmeraj kreativen,

pri tem ni važno, kaj počne, in moli

s svojo notranjo molitvijo – moder je –,

svet vidi brez barvnih očal, tak, kakršen je,

zato je indigo barve, ve, pozna

radost življenja in je zdrav ter širi

zdravje okoli sebe – torej lila.

Ja, tak je beli človek. In to je Kristus.

LOJZE: Ta ideal je res božanski, le

tisto s spolnim življenjem mi ne gre

čisto v račun. Je tisto tako nujno?

Kako naj jaz postanem beli človek?

Menihi – no, saj veste – smo menihi...

LIDIJA: Vsega se da naučiti, ljubi moj!

LOJZE: Prekrasna si, ampak zakaj, zakaj si

tako obsedena s seksom?

LIDIJA: Motiš se.

Glej, Lojze: Ko je človek celosten,...

LEJLA: Seks je super.

LIDIJA: ... ne ločuje med fizično spolnostjo in višjimi oblikami
/združevanja.

Sama na spolnost nisem niti najmanj

vezana – tako kot tudi nisem

vezana na vonj vrtnice, na okusno

jabolko... Vendar mi vse to polepša

življenje. By the way: še vedno

z užitkom pojem slasten sadež ali

sojamaz ali sojanezo, dasi

moje fizično telo ne potrebuje drugega

kot C-vitamin in vodo. In duhovnost.

LOJZE: In čutiš notranjo svobodo?

LIDIJA: Čutim.

LOJZE: Janez, pridružil se vam bom. Zavrgel

bom svojo čast in bom postal igralec.

Postal bom beli človek. Ali me sprejmeš,

da se pridružim vašemu projektu

in odigram, kar mi boš pač namenil?

JANEZ: Sprejem te, Lojze.

LIDIJA: No, se bo zdaj našla

flôgica tudi zame? Ali sprejmeš

zdaj tudi mene?

JANEZ: Vi sprašujete?

Kristus vas je poslal in sveti Janez.

DAGMAR: Sveti Alojzij se bo pa kaj kmalu

v nebesih zjokal.

LOJZE: On je moj patron!

S čim ste ga razžalili?

JANEZ: Dagmar, molči.

DAGMAR: Če jaz molčim, bo vpilo kamenje

o avtorskih pravicah! Tri-logija

pomeni, da smo igralci trije ...

JANEZ: Ti

se motiš.

DAGMAR: Zgodba treh nesrečnih žensk!

Vi, far, nimate tu sploh kaj iskati!

To je ženski teater! To je moja

ideja!

JANEZ: Molči!

DAGMAR: Nič ne boš spreminjal

na mojem konceptu!

JANEZ: Molči! Vse bo odločil

brat Lojze!

LOJZE: Končno me nekdo upošteva!

O Janez!

DAGMAR: Toda kje je logika?

Ta tip je zdaj s cerkvenega stališča

popolnoma brezpraven in že prej

ga niso šljivili, kot je izvolila

prej reči gospodična, ki je s tem

parafrazirala njegovo lastno

izjavo.

LOJZE: Ja, izterali me bodo

ven skupaj z vami. Skupaj s tabo, ljuba -- --

kako ti je ime?

LIDIJA: Lidijsa sem.

Z L.

LOJZE: Lidija!

DAGMAR: Kaj naj zdaj storimo?

Bogovi! Kaj naj storim jaz? Ne bom se vpisal v Marijino legijo. Nikoli!

LIDIJA: Kako lepo je, da nas je zdaj pet

igralcev! Enkrat me je Kristus

vprašal: »Lidija, kaj ti pomeni

številka štiri?« – »Eno manj kot pet,«

odgovorim, vsa presenečena

nad lastnimi besedami. – Sedaj

razumem, kaj sem rekla z njimi. Prej

smo bili štirje, zdaj pa nas je pet.

Bodimo skupaj in se imejmo radi!

DAGMAR: Vse je nesmiselno! Me bodo vrgli

na cesto, ker ne hodim redno k maši?

Ostudno!

LIDIJA: Ampak...

DAGMAR: Écrasez l'infâme!

LIDIJA: Bodimo vendar mirni, srečni, polni

svetlobe in ljubezni! Vse je igra

kozmičnih energij. Čutimo jo!

Vedno je tukaj, je bila in bo.

Ljudje! Igrajte se. In ostanite

otroci. Lojze! Vsak dan nas je več.

Ki smo zavestni. Ki svetimo rumeno.

In postajamo beli.

JANEZ: Ustvarjajmo! Bodimo kreativni!

Upajmo proti upanju! Predajmo

se svetemu zanosu! Ne, v tej uri

se ni podrl red – samo privid

reda se je podrl. Noč je ista.

Vse, kar obstaja, je vihar. Odnese

naj nas visoko.

(Premor.)

DAGMAR (poje odlomek iz Bizetove opere Carmen):

Comme c'est beau la vie errante,

Pour pays l'univers, pour loi ta volonté,

Et surtout la chose envrante,

La liberté! la liberté!

JADRANKA: Ne, vest mi ne dopušča, da bi še

naprej sodelovala. Zapeljali

ste svetega, pobožnega meniha!

Brat Lojze! Prosim te, poslušaj žensko,

ki je starejša in bolj izkušena

od tebe...

JANEZ: Jadranka, pomiri se!

JADRANKA: Vi pljuvate v lastno juho! Kdo bo zdaj molil za odpuščanje naših grehov?
(Hoče oditi.)

LEJLA: Ga boste kar prepustili njenim krempļjem?

JADRANKA (se vrne): Brat Lojze! Tolikokrat sem te zrla pri maši v frančiškanski cerkvi, ko si pobožno ministriral. Mislila sem si: Ta pa nebesa služi. Sebi in nam. Ta ženska, ta Lidiya pa je ženska najslabše vrste. Brat Lojze! Ne daj se premamiti. Brat Lojze! Ali boš zavrgel vsa ta leta študija?
Brat Lojze!

LOJZE: Nisem še naredil večnih obljub. Izstopil bom brez komplikacij.
Lahko se bova cerkveno poročila.

JADRANKA: Brat Lojze! Kakor mater me skrbi zate. Brat Lojze! Če bi tvoja mati...

LIDIJA: Ne more biti večno mamin sinček.

JADRANKA: Ne morem ti ukazovati, a rotim te, da premisliš. To, v kar se zdaj spuščaš, ni dobro zate.

JANEZ: Jadranka!

LOJZE: Predajmo se zanosu, sveti strasti!

JANEZ: Samo ta hip je prostor v naši lasti!

DAGMAR (objame Lojzeta): Le tebe Cerkvi moremo ukrasti!

LOJZE: In kaj igrate? Koga bom igral?

JANEZ: Igramo Aishilovo Oresteio.

Koga boš igral ti, nam bo povedal tekst, ki še ni kanaliziran. Zdaj bo spremenjen tudi najbolj osnovni koncept.

LOJZE: Za kaj sploh gre?

JANEZ: Ničesar ne vem.

LIDIJA: O Janez! Tudi ti postajaš bel!

Gotovo sva marsikatero svoje življenje preživela skupaj. Zdaj si že na stopnji Junga. Zanesljivo postajaš bel. Spomni se teh besed čez kakšnih sto tisoč let.

LOJZE: Kaj? Ti verjameš v reinkarnacijo? Saj to je greh!

LIDIJA: Tudi prvo krščanstvo je učilo

nauk o reinkarnaciji. Sam Kristus

ga je učil, a prepovedali

so ga v šestem stoletju na povelje

pregrešne cesarice Teodore,

ki se je bala, da bi morala

v prihodnjih življenjih poplačati svoje

vnebovpijoče grehe. In takrat

so tudi črtali vsa sporna mesta

iz evangelijev.

JANEZ: Na delo, bratje

in sestre! Zdaj bom spet kanaliziral!

(Iz kovčka vzame nove indijske palčke in jih prižge. Ugasne luči.)

Bodimo brezumni! Smejmo se,

ko bi drugi jokali.

LEJLA: Zakaj bi jokali? Ne bo treba v šolo!

JANEZ: Naj nas preženejo iz te telovadnice

pojoče.

DAGMAR: Naj začnem igrati?

JANEZ: Ja.

(Dagmar igra.)

Pridi, Aishil! Zbudi se iz sna!

Tišina, bratje in sestre! Čisto tiho

bodite! Jaz bom zdaj kanaliziral,

Zdaj ni več upa na Cankarjev dom,

a naj se mi v srcu ne vgnezdi dvom.

Ta hip, ki ga imamo,

lahko še preigramo.

Imeli bomo fest čez tisoč let!

Kanaliziral bom! Tišina! Mir!

Ta hip imejmo fest! Imamo ga.

Kanaliziral nam bom Aishila.

Naj nas malodušje ne obide!

Nikdar nam nič ne uide!

Zdaj imam videnje: zmagal bom.

Nič nam ne bo ušlo. Niti Cankarjev dom.

Igrajmo se! Zdaj bom kanaliziral,

zato vas prosim za tišino. Zdaj –

še malo – zdaj – še malo – klinac!

Vse zapacano. Vse je zapacano.

Vstopite vendar v alfo! Zdaj! Zdaj! Zdaj!

Še malo... Zdaj bo prišel Aishil. Prosim,

molite z notranjo molitvijo –

pozdravljen, Aishil! – čisto malo še –

igraymo se – zdaj bom kanaliziral –

stvarjenje je norost, objestnost, jok

do onemoglosti, je kozmični
orgazem – bo – ustvarjanje je vse,
kar je – pozdravljena, norost! – naj sanjam
na tvojih prsih, večnost – klinac – klinac...
(Umolknje.)

LIDIJA: Kaj je?

JANEZ: Danes mi ne gre.

Težek astral je.

LOJZE: Kaj je to?

JANEZ: To je

takrat, ko se ljudje po službah kregajo.

LIDIJA (*prižge luči*): Malo se moraš relaksirati.

JANEZ: Ampak kako?

LEJLA (*gleda sliko Šrila Prabhupada*): Že vem!

(Dagmarju)

Zašpilaj Hare Krišna, hare Krišna!

LOJZE: To

je ideja! Vsako soboto to igrajo

in pojejo in plešejo pred našim

kloštrom. Takrat imamo v kloštru žur.

Odpremo okna in plešemo vsak po svoji

celici.

DAGMAR (*igra in poje*): Hare Krišna...

VSI (*pojejo in plešejo*): ...hare Krišna,

Krišna, Krišna, hare, hare,

hare Rama, hare Rama,

Rama, Rama, hare, hare etc.

LIDIJA (*zavpije med petjem*): Nam bom nardila črte po obrazu!

(*Iz torbice vzame rdečo šminko in naredi med petjem in plesom vsem
po čelih črte, kakršne si delajo pripadniki gibanja Hare Krišna.*

Vsi pojejo in plešejo kot obsedeni.)

ČETRTI PRIZOR

Skoki okna začnejo skakati v telovadnico mimoidoči, ki se pridružijo
petju in plesu. Počasi se nabere prav velika množica. Vmes je
tudi precej resničnih pripadnikov gibanja Hare Krišna – nekateri
od njih imajo v rokah knjige Šrila Prabhupada, ki jih zdaj
ponujajo ostalim in nekateri te knjige tudi kupijo. Petje in ples
sta vse bolj divja.

JANEZ: Ljudje! Vi boste zbor! Tragiški zbor!

(*Petje in ples se nadaljujeta in sta vse bolj divja.*)

PETI PRIZOR

Iz tal se dvigne prikazen Aishila.

Ko jo opazijo, vsi onemijo in obstojijo kot okamneli.

Lejla pade po tleh.

PRIKAZEN AISHILA: Kaj neki jih pesti? Ljudje kričijo

in skačejo kot nori. A iz groba

ni lahka pot navzgor: bogovi spodnji

nas radi sprejmejo, težko spustijo.

Prišel sem, ker pri njih ugled uživam.

Povejte brž, da kriv ne bom zamude:

kaj se godi, kakšno gorje se zgrinja

nad njim, ki me je klical? Kdo je ta,

ki me je klical?

JANEZ: Jaz sem.

PRIKAZEN AISHILA: Kdo je? Kdo je?

JANEZ: Jaz, Janez.

PRIKAZEN AISHILA: Kdo me je klical?

JANEZ: Jaz.

PRIKAZEN AISHILA: Kdo? Kdo?

(Izgine.)

ŠESTI PRIZOR

LEJLA (*sedi na tleh*): Kanaliziram! Kralj Matjaž je vstal

in bo svojo vojsko pokončal!

(*Z motorjem pripelje na prizorišče Vili Janezovo mamo, ki drži*

v rokah nihalo.)

VILI: Janez!

JANEZ: Vili! – Moja mamica!

JANEZOVA MAMA: Janči!

Dirêktor si! Ala ti vêra! Janči!

Ja, kdu b' si mislu, de boš taka žvina!

(*Ga objema in poljublja.*)

VILI: Prišla sva dirêkt iz Mokrônoga.

JANEZOVA MAMA: Ponoč – že v pôstelji sem bla – me pride

budit sosêda, da je telefôn

za mene. Jôži je klicála, vêš,

kôharca na predsêdstvu – in je rekla,

da si izvôljen za dirêktorja

od Cankarjovga dôma! Mili Bôg!

Sem te klicála, pa te ni bilô

doma – pa sem prosila Vilita,

da me j' zapêljal. Vzêla sem nihalo,

ki naju je sem nôter pripeljalo.

JANEZ: Aleluja!

Le tebi hvala, ti nebeški Bog!

Direktor sem! Direktor sem! Direktor!

JADRANKA: Prekleti izdajalec! Nič mi nisi povedal!

LIDIJA: Kaj? Ti – ti – direktor?

DAGMAR: Pismo!

Se pravi, da mi je usojeno ostati navaden hišnik – ali pa še to ne – saj me bodo vrgli ven...

JADRANKA: Saj sem bila res ena koza, da sem se prijavila!

JANEZ: Kaj? Ti si se tudi prijavila?

JADRANKA: Je tako čudno?

Več sto ljudi se je prijavilo.

LIDIJA: Jaz tudi. Ampak se je izkazalo, da o tem odločajo ljudje, ki si ne umivajo čaker.

LOJZE: Prava reč, če nisi

direktorica. – No, saj zdaj tako ne bi imela časa. Danes si dobila dosti več kot izgubila.

Zdaj imaš mene.

LIDIJA (*nejevoljno*)! In to polhen kufer!

LOJZE: Ti me zapuščaš? Kaj? Ti me ne ljubiš več? Lidiya! Je to mogoče? Jaz pa sem zaradi tebe dezertiral!

(*Iz žepa potegne pištolo in jo naperi v Lidiyo.*)

LEJLA: Braz Lojze! Kaj ti je? Frančiškov brat ne sme ubijati ljudi!

LOJZE: O, vem!

Pištola ni ta prava, le igračka je.

LIDIJA: Sorry, Lojze, bla sem malo slabe volje – zdaj nisem več. Božanstvo je tako hotelo. Jaz se ne razburjam. Nikoli.

LOJZE: Jaz, hehe, sem se pa tudi

prijavil – že med prvimi – a ko so zvedeli to naši patri v kloštru, mi niso dovolili, moral sem se umakniti – zdaj mi je vseeno in nič se ne sekiram, hehe.

DAGMAR : Jaz

sem se z usodo že sprijaznil. Bogovi

pač niso dovolili, da bi jaz postal
direktor. V tolažbo mi je to,
da nam je Cankarjev dom zdaj odprt.

JANEZ: Kako to mislite?

DAGMAR: Imeli bomo

svoj fest v Cankarjevem domu. Zdaj
sploh več ne rabimo te telovadnice.

Res, prav je, da so izbrali tebe! Nič

ti nisem fovš. Ne moremo ti biti

fovš, saj je tvoja sreča naša sreča

in tvoja korist naša! Oresteia

bo zacvetela kakor rožica!

JANEZ: Ah, pozabimo zdaj na to! Imel
bom drugo delo!

DAGMAR: Kaj? Ti nas zapuščaš?

Zapuščaš naš projekt?

JANEZ: Seveda! Zdaj

je Cankarjev dom moj – kaj hočem več?

Ne potrebujem več nobenega projekta.

JADRANKA: Nič hudega, čeprav mi je hudo!

Kako sem srečna, da bom tvoja žena!

JANEZ: Pozabi, ljubica! Ne potrebujem

te več – in tudi tebe, lepa Lejla,

ne potrebujem več! Ajd! Gremo, mami!

(Janez, mama in Vili odidejo. Za njimi gre tudi radovedna množica.

*Na prizorišču ostanejo Jadranka, Lejla, Dagmar, Lidija in
Lojze.)*

SEDMI PRIZOR

Jadranka in Lejla si padeta v objem.

LEJLA: Jadranka!

JADRANKA: Lejla! Lejla!

LEJLA: Jadranka!

(Odideta objeti. Za njima počasi odide Dagmar.)

OSMI PRIZOR

LOJZE: Jaz grem takoj k očetu provincialu –
povedat, da bom slekel meniško kuto.

LIDIJA: O naj bom s tabo, s tabo, ko jo boš slekel!

(Zastor.)

FINIS

OPOMBA

Poleg Balantičevega soneta *Zaprezi, ljubica, razkošja vrance* je v farsii
uporabljenih še nekaj drugih citatov, zlasti iz del Aishila in Lidije
Asta.